

5. Полезни определения за бъдещи предприемачи

Какво е интелектуална собственост и как да я защитим?

В бизнеса интелектуалната собственост представлява нематериални активи, успешната експлоатация на които може да бъде ценна бизнес основа.

За да се защитят тези активи и да се стимулира човешкото творчество, което е от полза за цялостното социално развитие, е създадена система за правна защита на интелектуалната собственост. Правото на интелектуална собственост включва система от правни инструменти, регулиращи придобиването на интелектуалната собственост и защита от неразрешено използване. (Източник: <https://www.dziv.hr/hr/intelektualno-vlasnistvo/o-intelektualnom-vlasnistvu/>)

Какво е патент?

Патентът е правото, признато за изобретение, което осигурява ново решение на технически проблем и обикновено се отнася до определен продукт, процес или употреба.

Патент се придобива чрез потвърждение на правото, дадено от упълномощен орган (в Република България, Държавната служба за интелектуална собственост на Република България) въз основа на разглеждане на заявката за патент, която описва изобретението.

Патентната защита е ефективен бизнес инструмент, който дава възможност на нейните собственици да възстановят това, което е инвестирано в изследвания и разработки на нови продукти и технологии, чрез монопол върху използването на защитено техническо решение през периода на патентна защита. (Източник: <https://www.dziv.hr/hr/intelektualno-vlasnistvo/patenti/>)

Какво е дизайн?

Дизайнът е външният вид на продукт или предмет. Дизайнът е това, което прави един продукт привлекателен и желан, като стимулира продажбите на даден продукт и увеличава неговата търговска стойност. Като една от формите на интелектуална собственост, индустриалният дизайн защитава пространствените или плоски характеристики на даден продукт (промишлен или изработен артикул), видими при редовната му (целенасочена) употреба. Пространствените характеристики са форма и контур на продукт, докато плоските характеристики са нюанси, линии, цветове, текстура и комбинация от споменати по-рано функции. Основните условия, които един

дизайн трябва да изпълни за призната защита, са новост и индивидуален характер на дизайна и неговите характеристики да не зависят единствено от техническата функция.

Какво е запазена марка?

Запазена марка е изключително право, признато като марка, използвана за разграничаване на продуктите и / или услугите на един човек от другите в икономическия трафик. Името, логото, емблемата, етикетът или други отличителни характеристики на вашия продукт и / или услуга могат да бъдат защитени с търговска марка. В повечето страни търговската марка се получава чрез регистрацията въз основа на проверка, извършена от съответен орган. В Република България това е Държавната служба за интелектуална собственост на Република България. Основните условия, които марката трябва да изпълни, за да стане запазена марка, са различия по отношение на друга, съществуваща търговска марка.

Използвана литература:

- 1 B. Golob, *Inovacija poslovnih modela*, Rijeka, October 2012, p. 1: <http://www.step.uniri.hr/wp-content/uploads/2014/12/Inovacija-poslovnih-modela-Step.pdf>
- 2 A. Delić, S. Oberman Peterka, J. Perić, *Želim postati poduzetnik*, Osijek, p. 28: <https://www.hup.hr/EasyEdit/UserFiles/%C5%BDelim%20postati%20poduzetnik.pdf>
- 3 Timmons J: *New Venture Creation, Entrepreneurship for the 21st century*, McGraw Hill, 2007